

Aan de leden de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Onderwerp: Commissiedebat Armoede- en Schuldenbeleid (5 juli) – bijdrage brancheorganisaties voor beschermingsbewindvoerders NBBi en Horus

Beste

Namens de NBBi (Brancheorganisatie voor Financiële en Maatschappelijke Zorgverlening) en Horus (Nederlandse Branchevereniging voor Wettelijk Vertegenwoordigers) – willen wij onderstaand graag onder uw aandacht brengen – om in overweging te nemen in aanloop naar het commissiedebat Armoede- en Schuldenbeleid (5 juli as).

Nut en noodzaak beschermingsbewind

Een belangrijk punt op de agenda van het debat is het door SEO uitgevoerde onderzoek *Bekostiging en beloning van beschermingsbewind bij schulden*, waar wij als brancheverenigingen aan meegewerkt hebben.

Zoals u weet is beschermingsbewind bedoeld voor meerderjarige personen die door een lichamelijke of geestelijke toestand, verkwisting of problematische schulden tijdelijk of duurzaam niet in staat zijn om hun eigen financiële belangen behoorlijk waar te nemen. Bewindvoerders zetten zich in om deze kwetsbare mensen van de noodzakelijke financiële hulp te voorzien. Zij spelen met hun expertise en toewijding een essentiële rol bij het waarborgen van financiële stabiliteit en het beschermen van de belangen van hun cliënten - die hier zelf niet toe in staat zijn.

Beschermingsbewindvoerders zijn zagezegd ook echt financiële hulpverleners binnen het lokale sociaal domein, zoals zorg- en welzijnsorganisaties dat zijn binnen het gemeentelijke zorglandschap. Belangrijk is om op te merken dat – vanwege het verstrekkende effect van bewind – bewind wordt opgelegd door de rechter en ook door de rechter wordt toegezien op de kwaliteit.

Kwaliteit beschermingsbewind zwaar onder druk

Het gaat echter niet goed met onze branche, omdat de financiering van beschermingsbewind conflicteert met de daadwerkelijke werkzaamheden van bewindvoerders. Wil je de wettelijke taken voor een bewind goed uitvoeren dan heb je daar circa 27 uur per jaar voor nodig, terwijl een bewindvoerder maar 17 uur vergoed krijgt (zie bijlage voor meer uitgebreide toelichting). Bewindvoerders doen wat ze kunnen en velen zetten zich bovenmatig in. Inmiddels staan veel van onze leden op omvallen, en daarmee is het onzeker of zij beschermingsbewind kunnen blijven bieden aan de circa 200.000 Nederlanders die onze sector op dit moment van dienst zijn.

Om de nieuwe schuldenwet succesvol te kunnen laten worden zijn bewindvoerders hard nodig. Zij zijn degenen die de afgelopen jaren deze werkzaamheden al hebben uitgevoerd en kunnen deze werkzaamheden doorzetten voor de nieuwe wet. Zoals aangegeven moet er dan wel worden gekeken naar de beloningsstructuur.

Meeste gemeenten willen beschermingsbewind niet zelf uitvoeren

Het onderbrengen van beschermingsbewind bij gemeenten wordt door enkele gemeenten zelf voorgesteld. Echter, de meerderheid van de gemeenten staat hier niet om te springen. In de afgelopen jaren hebben we zelfs gezien dat gemeenten hun bewind en budgetbeheeractiviteiten hebben afgestoten en de branche hebben benaderd om deze taken over te nemen. Ook zijn er steeds meer convenanten gesloten tussen tientallen gemeenten en bewindvoerders om de samenwerking te bevorderen (o.a. Rotterdam, Den Haag, Zaanstad, Emmen, Zwolle en vele anderen). Juist deze positieve ervaringen van gemeenten en bewindvoerders kunnen worden benut om tot constructieve oplossingen te komen. Hierbij is het van belang bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid rekening te houden met de wensen en behoeften van zowel de gemeenten als de bewindvoerders.

Noodzakelijke maatregelen

Wij zijn van mening dat beschermingsbewind altijd van de beste mogelijke kwaliteit moet zijn. Om de genoemde problemen daarom voortvarend aan te (blijven) pakken en de situatie te verbeteren, willen we een integraal voorstel doen waarbij Rijk, gemeenten en de branche samenwerken. Hierbij is ook de samenwerking met de rechtelijke macht van belang, die als toezichthouder een belangrijke rol speelt. Het voorstel betreft onder meer de volgende punten:

1. Einde schulden als grondslag voor bewind: wij stellen voor bewindvoering alleen nog te baseren op lichamelijke en/of geestelijke grondslag. Gemeenten kunnen vanuit hun verantwoordelijkheid voor integrale schuldhelpverlening voor een vast tarief diensten af blijven nemen van bewindvoerders.
2. Financiering door het Rijk: de kosten voor bewindvoering moeten, voor zover niet gedragen door onderbewindgestelden zelf, worden vergoed door de Raad voor Rechtsbijstand in plaats van de Bijzondere Bijstand. De Bijzondere Bijstand is immers niet bedoeld voor de financiering van beschermingsbewind.
3. Vergoeding van werkelijke inzet bij bewind: bewindvoerders moeten worden vergoed voor de uren die ze nu onbetaald werken, waardoor een bewind ongeveer 27 uur zou moeten duren in plaats van 17 uur. Zie bijlage voor verdere toelichting.

Het is voor onze cliënten en voor onze branche van cruciaal belang dat er nú integrale afspraken worden gemaakt om de toekomst van onze dienstverlening te waarborgen.

Wij wensen u een constructief debat toe en indien u vragen heeft over bovenstaande, zijn wij uiteraard graag bereid om deze te beantwoorden.

Met vriendelijke groet,

Anton van den Ham
voorzitter NBBI
avandenham@nbbi.eu
0615043096

Gert Boeve
voorzitter Horus
gertboeve@horus.nl
0633036540